

LEGE
pentru modificarea Codului de executare
al Republicii Moldova nr.443/2004

nr. 451 din 28.12.2023

Monitorul Oficial nr.64-69/90 din 13.02.2024

* * *

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art.I. – [Codul de executare al Republicii Moldova nr.443/2004](#) (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.214–220, art.704), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 11 litera n¹), cifrele „929” se substituie cu cifrele „1321”.
2. La articolul 24 alineatul (1), cifrele „619” se substituie cu cifrele „942”.
3. La articolul 104 alineatul (1), cifrele „70” se substituie cu cifrele „205”.
4. La articolul 115, alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Dacă debitorul, reprezentantul său ori un membru al familiei lui nu permite pătrunderea în domiciliu, iar documentul executoriu nu conține autorizare de pătrundere forțată, executorul judecătoresc solicită autorizația instanței de judecată prin aplicarea pe formularul documentului executoriu, în termen de cel mult 3 zile lucrătoare de la solicitare, a mențiunii de autorizare a pătrunderii.”

5. La articolul 163, alineatele (1) și (4) vor avea următorul cuprins:

„(1) Reclamațiile din cererea privind contestarea actelor de executare întocmite de executorul judecătoresc sau a acțiunilor/inacțiunii acestuia se înaintează împotriva creditorului sau debitorului. Cererea se judecă în condițiile [Codului de procedură civilă](#), în termen de 30 de zile. Executorul judecătoresc atras din oficiu în calitate de intervenient accesoriu este obligat, dacă sunt întrunite condițiile art.119 din [Codul de procedură civilă nr.225/2003](#), să prezinte instanței de judecată copia certificată a procedurii de executare și să dea explicații scrise referitoare la actele contestate.”

„(4) Încheierea instanței de fond poate fi atacată cu recurs, care se judecă în termenul prevăzut la alin.(1).”

6. Articolul 175¹ se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Alimentarea persoanelor reținute se asigură în conformitate cu prevederile actului normativ aprobat de instituția care are în subordine izolator de detenție provizorie.”

7. Codul se completează cu articolul 175² cu următorul cuprins:

„**Articolul 175².** Drepturile persoanei reținute

(1) Persoanei reținute i se garantează:

- a) dreptul de a nu fi supus torturii, tratamentelor inumane sau degradante;
- b) dreptul de a fi informat despre motivele reținerii și despre drepturile sale;
- c) dreptul de a avea acces la asistență juridică;
- d) dreptul de notificare a unei rude sau a unei alte persoane cu privire la reținere și detenție;
- e) dreptul la asistență medicală.

(2) Persoana reținută are și alte drepturi prevăzute de legislație.”

8. La articolul 181, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Instituțiile care asigură deținerea persoanelor pot fi vizitate de alte persoane cu permisiunea specială a conducerii acestor instituții ori a conducerii Administrației Naționale a Penitenciarelor sau în

baza hotărârii instanței de judecată. Cercul persoanelor care pot vizita preveniții și/sau condamnații a căror sentință nu este definitivă poate fi restrâns în baza hotărârii organului de urmărire penală sau a instanței de judecată în a cărei procedură se află cauza penală. Hotărârea respectivă se notifică instituției penitenciare în care persoana este deținută sau Administrației Naționale a Penitenciarelor.”

9. Articolul 205:

la alineatul (1), literele e), f) și g) se abrogă;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) În scopul sporirii siguranței deținerii ori securității personale a condamnaților sau al creării condițiilor pentru tratamentul lor, administrația penitenciarului poate aplica și alte criterii de deținere separată a condamnaților decât cele prevăzute la alin.(1). Criteriile de deținere separată prevăzute în prezentul alineat se stabilesc în regulamentul de ordine interioară sau în regulamentul de organizare și funcționare a instituției penitenciare și se aplică cu respectarea principiului legalității, proporționalității, nediscriminării și individualizării.”

10. La articolul 210, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Condamnatul are dreptul la convorbiri telefonice, din cont propriu, în modul și în condițiile stabilite de prezentul cod și de Statutul executării pedepsei de către condamnați. Pentru asigurarea exercitării dreptului la convorbiri telefonice, administrația penitenciarului are obligația de a lua măsurile necesare pentru instalarea de telefoane în interiorul penitenciarului. Adjudecarea dreptului de prestare a serviciilor de telefonie de către prestatorii de servicii se efectuează prin procedura de licitație, conform art.1046 din Codul civil nr.1107/2002. Convorbirile telefonice, cu excepția convorbirilor cu persoanele și reprezentanții instituțiilor și organelor menționate la alin.(2) din prezentul articol, pot fi interceptate în condițiile stabilite în Codul de procedură penală.”

11. Articolul 210¹ va avea următorul cuprins:

„**Articolul 210¹.** Dreptul la petiționare și măsurile pentru asigurarea dreptului la petiționare

(1) Condamnații formulează petițiile în scris și le pot expedia atât instituției penitenciare, cât și autorităților publice prevăzute de lege. Petițiile se examinează în termenele și condițiile stabilite în [Codul administrativ](#), cu particularitățile prevăzute de prezentul articol.

(2) Cheltuielile necesare pentru exercitarea dreptului la petiționare se suportă personal de către petiționari. În cazul condamnaților adulți care nu dispun de mijloace bănești din motive ce nu le pot fi imputate și al condamnaților minori, cheltuielile respective sunt suportate de către instituția penitenciară. Procedura detaliată privind dreptul la petiționare și corespondență se reglementează prin actul intern al Administrației Naționale a Penitenciarelor.

(3) Condamnatul formulează petițiile doar în nume propriu și în chestiuni ce îl vizează. Nu se admite prezentarea petițiilor colective sau în numele altei persoane.

(4) Petițiile condamnaților minori se examinează în mod preferențial. Condamnatul minor își exercită dreptul la petiționare personal, prin reprezentanții săi legali sau, în cazul lipsei acestora, prin intermediul autorității tutelare teritoriale din raza de circumscripție a instituției penitenciare.

(5) La examinarea petițiilor condamnaților minori, audierea acestora, comunicarea rezultatului examinării petiției și, în caz de necesitate, motivarea și explicarea deciziei sau a conținutului răspunsului, inclusiv explicarea modalității de contestare, se efectuează cu implicarea personalului penitenciar specializat (educatori, psihologi, asistenți sociali și/sau pedagogi). Rezultatul examinării petiției se comunică și reprezentanților legali ai petiționarului sau, în lipsa acestora, autorității tutelare corespunzătoare.

(6) Petițiile care vizează chestiuni de ordin execuțional-penal se examinează numai de către autoritatea competentă să soluționeze chestiunea invocată, potrivit competențelor aprobate prin ordinul directorului Administrației Naționale a Penitenciarelor. Celelalte petiții se examinează în conformitate cu procedura prevăzută de [Codul administrativ](#).

(7) Petițiile adresate contrar prevederilor alin.(6) nu se examinează în fond de către autoritățile publice care nu au competența respectivă.”

12. Articolul 213:

se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Întrevederile de scurtă durată pot fi desfășurate prin intermediul aplicațiilor pentru videoconferințe, în spații special amenajate, sub supravegherea vizuală sau prin intermediul sistemelor video de către reprezentanții administrației instituției penitenciare. Regulamentul de utilizare a aplicațiilor web/online în cadrul instituțiilor penitenciare se aprobă de ministrul justiției.”

la alineatul (3), ultimul enunț se exclude;

la alineatul (4), litera c) se abrogă.

13. La articolul 221¹, alineatele (8) și (9) vor avea următorul cuprins:

„(8) Obiectele sau substanțele interzise depistate se ridică în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală sau ale Codului contravențional, dacă fapta nu constituie infracțiune, cu excepția celor confecționate sau preparate artizanal în cadrul instituției penitenciare, care se distrug conform procedurii stabilite prin ordinul ministrului justiției.

(9) Tipurile de percheziție, modalitățile de efectuare, asigurarea tehnico-materială necesară pentru efectuarea acesteia, precum și documentele ce se întocmesc la efectuarea unei percheziții se stabilesc prin ordinul ministrului justiției.”

14. La articolul 221², alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Bunurile și obiectele interzise nedeclarate și descoperite în urma controlului de specialitate asupra persoanelor care se află în vizită se ridică în mod corespunzător, în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală sau ale [Codului contravențional](#), dacă fapta nu constituie infracțiune.”

15. La articolul 232:

alineatul (4) se completează cu următorul enunț: „Procedura de accesare a serviciilor medicale private, din cont propriu, se stabilește prin ordinul directorului Administrației Naționale a Penitenciarelor.”

alineatul (6) se abrogă;

articolul se completează cu alineatul (6¹) cu următorul cuprins:

„(6¹) Automutilarea intenționată a condamnatului nu constituie abatere disciplinară.”

16. La articolul 235 alineatul (4), după cuvintele „detențiunii pe viață” se introduc cuvintele „aflați în regim inițial”.

17. Articolul 236¹ va avea următorul cuprins:

„**Articolul 236¹.** Recuperarea pagubelor

(1) Persoanele aflate în executarea pedepselor privative de libertate răspund pentru prejudiciile cauzate din vina lor la locul de detenție sau la locul de muncă din penitenciar.

(2) Prejudiciul cauzat la locul de detenție se recuperează în baza ordinului de imputare emis de către directorul instituției penitenciare. Executarea ordinului de imputare se realizează conform reglementărilor aplicabile executării creanțelor bănești bazate pe dispoziții de drept public.

(3) Persoana condamnată poate contesta ordinul de imputare, în termen de 30 de zile de la data primirii ordinului respectiv sau de la data când a luat cunoștință de acesta, la instanța de judecată în a cărei circumscripție este situat penitenciarul.

(4) Sumele încasate la restituirea pagubelor se virează în bugetul penitenciarului și se utilizează în scopul recuperării bunului deteriorat și a cheltuielilor suportate.”

18. La articolul 242², punctul 8) se abrogă.

19. Articolele 245–248¹ vor avea următorul cuprins:

„**Articolul 245.** Încălcările și răspunderea disciplinară

(1) Dacă condamnatul încalcă obligațiile stabilite în prezentul cod și în alte acte normative, în privința acestuia se dispun măsuri disciplinare.

(2) Răspunderea disciplinară nu exclude răspunderea penală, contravențională sau civilă.

(3) Pentru faptele care, potrivit Codului contravențional, constituie contravenții, instituția penitenciară are obligația să sesizeze organele cu competențe de constatare și calificare a faptelor comise. În cazul faptelor în privința cărora există o bănuială rezonabilă privind întrunirea elementelor constitutive ale unei infracțiuni, instituția penitenciară are obligația de a acționa în conformitate cu art.273 din Codul de procedură penală nr.122/2003.

Articolul 246. Măsurile disciplinare

(1) Aplicarea, în temeiul legii, în privința condamnaților, a măsurilor disciplinare are drept scopuri prioritare:

- a) prevenirea încălcărilor disciplinare în instituția penitenciară;
- b) contracararea comiterii de către condamnați a faptelor infracționale sau contravenționale;
- c) asigurarea sănătății și disciplinei colective în mediul penitenciar;
- d) asigurarea respectării regimului de detenție;
- e) asigurarea ordinii și securității publice;
- f) asigurarea respectării onoarei, demnității și integrității corporale;
- g) desfășurarea calitativă a procesului de reeducare și reintegrare socială/resocializare.

(2) Conducerea instituției penitenciare poate dispune aplicarea, în modul și în condițiile prevăzute de prezentul cod, în funcție de gravitatea încălcării, a următoarelor măsuri disciplinare:

- a) avertisment;
- b) suspendarea dreptului de a primi și/sau cumpăra bunuri, cu excepția celor necesare pentru igiena individuală, pe un termen de până la 30 de zile;
- c) suspendarea dreptului la o întrevvedere de lungă durată (imediat următoare);
- d) izolarea disciplinară:
  - pentru femeia condamnată – pe un termen de până la 5 zile;
  - pentru bărbatul condamnat – pe un termen de până la 10 zile.

(3) Aplicarea măsurii disciplinare nu poate îngreuna dreptul la apărare, petiționare, corespondență, vot, asistență medicală, condiții minime de detenție, instruire, participare la programe de reintegrare socială, muncă, odihnă și plimbare.

(4) Măsurile disciplinare indicate la alin.(2) lit.b) și d) nu pot fi aplicate femeilor gravide și mamelor care îngrijesc copii cu vârsta de până la 3 ani.

(5) În cazul minorilor, termenul maxim stabilit pentru măsura disciplinară prevăzută la alin.(2) lit.b) se reduce în jumătate.

(6) Se interzic măsurile disciplinare cu caracter colectiv.

(7) Nu se permite folosirea în calitate de măsuri disciplinare a mijloacelor de imobilizare, a forței fizice, precum și a altor mijloace de asigurare a siguranței și nu se permite substituirea aplicării acestora.

(8) Aplicarea măsurilor disciplinare se dispune de conducerea instituției penitenciare după cercetarea prealabilă a încălcărilor comise și pregătirea actelor de sancționare de către personalul penitenciar împuternicit în acest sens.

(9) Procedura disciplinară se reglementează prin ordinul directorului Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Articolul 246¹. Individualizarea răspunderii disciplinare

La aplicarea măsurilor disciplinare se ține cont de următoarele circumstanțe care determină gradul de răspundere a persoanei condamnate care a comis încălcarea disciplinară:

- a) concursul de împrejurări care au influențat comiterea încălcării disciplinare;
- b) gradul de pericolozitate și consecințele încălcării comise;
- c) atitudinea condamnatului față de faptele imputate și cooperarea cu personalul penitenciarului pe durata procedurii disciplinare;
- d) măsurile disciplinare aplicate anterior, cauza aplicării și efectul acestora.

Articolul 247. Executarea sancțiunilor disciplinare

(1) Măsura disciplinară este pusă în executare din ziua aducerii la cunoștința condamnatului, cu excepția cazurilor când executarea sancțiunii este suspendată.

(2) Dacă măsura disciplinară nu a fost pusă în executare în termen de 6 luni din data aducerii la cunoștință, condamnatul este absolvit de executarea sancțiunii.

(3) Perioada examinării contestației depuse suspendă termenul prevăzut la alin.(2).

(4) În cursul executării unei măsuri disciplinare pot fi puse în executare și alte măsuri disciplinare.

(5) În cazul existenței a două sau mai multor decizii de sancționare de același tip, deciziile se pun

în executare în ordinea aplicării acestora, în mod succesiv. În cazul măsurii disciplinare prevăzute la art.246 alin.(2) lit.d), condamnatul eliberat din izolatorul disciplinar urmează a fi izolat în cel puțin 48 de ore în baza următoarei decizii de aplicare a sancțiunii disciplinare. În acest caz, prevederile alin.(2) din prezentul articol nu se aplică.

(6) Măsura disciplinară prevăzută la art.246 alin.(2) lit.d) se execută doar după examenul medical al condamnatului, efectuat de către personalul medical, și stabilirea faptului că executarea acesteia nu va afecta sănătatea fizică a condamnatului. Condamnații izolați disciplinar se examinează zilnic de personalul medical, care este obligat să ofere tratamentul necesar la cererea condamnatului sau la cererea personalului penitenciar.

(7) La solicitarea personalului medical, executarea măsurii disciplinare prevăzute la art.246 alin.(2) lit.d) este întreruptă din motive de sănătate, până la însănătoșirea condamnatului. În acest caz nu se ia în considerare termenul prevăzut la alin.(2) din prezentul articol.

(8) Condamnatului izolat disciplinar i se poate interzice, pe perioada izolării, dreptul la întrevederi, inclusiv la cele de lungă durată, dreptul de primire/procurare a bunurilor, cu excepția celor necesare pentru igiena individuală.

Articolul 248. Anularea măsurii disciplinare

(1) Măsurile disciplinare pot fi anulate:

- a) prin hotărârea instanței de judecată;
- b) prin decizia directorului Administrației Naționale a Penitenciarelor, în urma controlului departamental efectuat în temeiul art.178.

(2) În cazul în care instanța de judecată sau directorul Administrației Naționale a Penitenciarelor constată ilegalitatea aplicării măsurilor disciplinare, administrația instituției penitenciare repune persoana condamnată în dreptul de care aceasta a fost lipsită ilegal, iar în cazul constatării ilegalității măsurilor disciplinare aflate în curs de executare se dispune încetarea imediată a executării acestora.

Articolul 248¹. Contestarea deciziei de aplicare a măsurii disciplinare

(1) Decizia de aplicare a măsurii disciplinare poate fi contestată de către condamnat personal sau prin intermediul apărătorului ales sau numit conform art.473¹ din Codul de procedură penală nr.122/2003.

(2) Decizia de aplicare a măsurii disciplinare poate fi contestată în termen de 3 zile de la data aducerii la cunoștință.

(3) Contestarea depusă nu are efect suspensiv, cu excepția măsurii disciplinare prevăzute la art.246 alin.(2) lit.d).”

20. Articolul 257 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Dispozițiile cap.XXII se aplică în mod corespunzător persoanelor condamnate la pedeapsa detențiunii pe viață în măsura în care nu contravin dispozițiilor prezentului capitol.”

21. La articolul 257¹:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Detențiunea pe viață se execută în penitenciarele de tip închis, în condițiile stabilite de prezentul cod și de Statutul executării pedepsei de către condamnați.”

la alineatul (2), în partea introductivă, cifrele „10” se substituie cu cifra „7”;

la alineatul (3) litera b), cuvintele „sectorul de deținere” se substituie cu cuvântul „penitenciar”;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Condamnatul la detențiune pe viață se transferă în regim înlesnit după 20 de ani de executare a pedepsei dacă, la acel moment, a realizat toate acțiunile planificate în planul individual de executare a pedepsei pentru perioada respectivă, cu excepția cazului când neexecutarea nu îi poate fi imputată. În regim înlesnit, suplimentar prevederilor alin.(3), condamnații pot avea întâlniri nelimitate cu colaboratorii serviciului de probațiune care își desfășoară activitatea în raza teritorială a instituției penitenciare, de asemenea beneficiază de dreptul la o întrevedere de lungă durată pe trimestru, în condițiile alin.(3), cu o durată de până la 48 de ore.”

22. La articolul 267 alineatul (2), ultimul enunț se exclude.

23. La articolul 306 alineatul (4), textul „, de până la 24 de ore,” se exclude.

24. La articolul 309 alineatul (1) litera e), textul „infracțiuni grave,” se substituie cu cuvântul „infracțiuni”.

Art.II. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Sunt scutite de obligația de a restitui cheltuielile legate de tratamentul automutilării intenționate persoanele care au comis acte de automutilare până la data intrării în vigoare a prezentei legi și nu au restituit până la această dată cheltuielile respective.

(3) Instituțiile penitenciare:

a) vor renunța la acțiunile civile aflate pe rolul instanțelor de judecată privind recuperarea cheltuielilor legate de tratamentul automutilării intenționate de la persoanele care au comis acte de automutilare până la data intrării în vigoare a prezentei legi;

b) nu vor prezenta spre executare silită documentele executorii privind restituirea cheltuielilor legate de tratamentul automutilării intenționate de la persoanele care au comis acte de automutilare până la data intrării în vigoare a prezentei legi;

c) vor înceta acțiunile de executare silită intentate împotriva persoanelor care au comis acte de automutilare până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(4) La încetarea acțiunilor de executare în derulare, conform prevederilor alin.(3) lit.c), debitorul este eliberat de achitarea creanței neexecutate. Partea de creanță și taxa de stat care au fost executate până la data intrării în vigoare a prezentei legi nu se restituie.

(5) Persoanele care au comis acte de automutilare până la data intrării în vigoare a prezentei legi au obligația de a achita personal cheltuielile de judecată, onorariul avocaților, taxele și spezele procedurii de executare pentru acțiunea încetată, suportate de executorul judecătoresc până la momentul încetării procedurii de executare. Onorariul executorului judecătoresc se calculează din creanța real executată.

Art.III. – Guvernul, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI Igor GROSU

Nr.451. Chișinău, 28 decembrie 2023.